

Spodbude

Skupaj z vami, drage bralke in bralci, se veselimo novih izzivov in uspehov, pa tudi drobnih radosti, ki nam jih prinaša novo leto 2006.

Foto: Boštjan Pulko

V zadnjih dveh letih se vsi tisti, ki se tako ali drugače ukvarjamo s programi in projekti, podprtimi s finančnimi sredstvi Evropske unije, srečujemo z aktivnostjo, strokovno poimenovano valorizacija. Izraz ni angleškega izvora, ampak prihaja iz francoskega jezika. Vsebinsko bogastvo, ki ga valorizacija nosi s seboj, lahko le opišemo, in sicer kot nabor različnih aktivnosti, ki pa imajo skupen končni cilj – kot proces razširjanja in uporabe oziroma izkoriščanja rezultatov projektov z namenom, da bi dosegli njihovo večjo vrednost, krepili učinek, poskrbeli za prenos, trajnostno povezovanje in dejavno uporabo v sistemih in praksah na krajevni, regionalni, nacionalni in evropski ravni.

Razvojno delo in inovacije so v šolstvu že tradicija. V začetku so bile redke pojave v posodabljanju pedagoške prakse, danes pa so njegova uveljavljena in pomembna oblika. Vsebine prenavljanja in razvoja so pogosteje prihajale od »zgoraj navzdol«, v zadnjem obdobju pa vedno več pobud prihaja od »spodaj navzgor«, k čemur so prispevale različne spodbude, tudi s strani Evropske unije. Tako dobljena pedagoška spoznanja je vredno na sistemski ravni oplemenititi z ukrepi, ki bi vzgojno-izobraževalne ter strokovne institucije in njihove strokovne delavce vzpodbujale k samostojnemu iskanju in razvijanju novosti ter razširjanju »dobre prakse« v vsakdanje življenje. In to je valorizacija, predstavljena malo drugače, bolj vsebinsko.

Da bi omenjene cilje tudi dosegli, mora valorizacija že v zgodnji fazi temeljiti na analizi zahtev, ki jih je v projektu treba izpolniti. Ravno tako je bistvenega pomena, da med razvojem projekta zagotovimo dejavno udeležbo potencialnih končnih uporabnikov in ciljnih skupin.

Če povzamemo, valorizacija vključuje razširjanje in poskusno izvajanje najbolj inovativnih praks, izkoriščanje in razvoj v različnih kontekstih ter njihovo postopno vključevanje v formalne in neformalne sisteme izobraževanja in usposabljanja, v metode, ki se uporabljajo v podjetjih, zavodih in združenjih, ter v učne izkušnje vsakega posameznika.

Proces valorizacije poteka na mikroravni, pri čemer se projekt ukvarja s konkretnimi težavami ali predlogi v organizacijah, ki sodelujejo v projektu in krajevnem okolju. Lahko pa se valorizacija izvaja na makroravni – ali na področju ali panogi, regionalnem, nacionalnem ali evropskem prostoru. Zagotovo bo učinek rezultatov projekta boljši ali vsaj opaznejši na makroravni, je pa pogosto osebna izkušnja tista, ki je pomembna za začetek projekta. Končni cilj valorizacijskih prizadevanj je doseči popolno in trajnostno vključevanje predhodnih rezultatov, izdelkov oziroma proizvodov v krajevne, regionalne, nacionalne in/ali evropske sisteme in prakse. V primeru programov Socrates in Leonardo da Vinci to pomeni formalno sprejetje študijskega programa, modula, smeri, ovrednotenje izobraževanja in usposabljanja, certificiranje kvalifikacij, preoblikovanje in reformo javnih sistemov ter uspešno trženje izdelkov ...

Sistematične aktivnosti razširjanja in uporabe oziroma izkoriščanja rezultatov predstavljajo sorazmerno novo področje v izobraževanju in kulturi, zato Generalna direkcija za izobraževanje in kulturo Evropske unije (DG EAC) raziskuje in razvija metodologije, organizira strokovna srečanja ter sofinancira mednarodne valorizacijske konference in podobne aktivnosti. V ta proces smo vedno bolj sistematično vključene tudi nacionalne agencije programov Socrates in Leonardo da Vinci, v Sloveniji je to CMEPIUS. Z dodatnimi aktivnostmi podpiramo seznanjanje čim širše skupine možnih uporabnikov rezultatov, vključno s pristojnimi ministrstvi, organiziramo ali sodelujemo na nacionalnih ali mednarodnih konferencah in delavnicah (kot na primer Razvojni projekti v slovenskem šolstvu, maj 2005), sodelujemo na posvetih in sejmih, izdajamo zbornike z uspešnimi primeri in še marsikaj bi lahko našli. Med slednje sodi tudi ta številka Spodbud, v kateri boste našli vrsto zanimivih razmišljanj o izzivih, ki jih prinaša valorizacija in tudi predstavitev konkretnih primerov že doseženih rezultatov.

Založnik:

Center RS za poklicno izobraževanje in Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja - CMEPIUS

Glavna

in odgovorna urednica:
Danuša Škapin

Uredniški odbor:

Irena Hlede, Eva Jurman,
Barbara Kunčič, Tanja Logar,
Marja Medved, Mojca Polak,
Danuša Škapin, Kristjan Zemljič

Oblikovanje in prelom:

Pro anima, d.o.o.
Irena Hlede

Fotografije:

Kjer ni drugače navedeno so fotografije iz arhiva Centra RS za poklicno izobraževanje in CMEPIUS-a.

Lektorica:

Tatjana Ličen

Tisk:

Eurograf, Velenje

Naslov uredništva:

Center RS za poklicno izobraževanje
Ob železnici 16
1000 Ljubljana

e-pošta:

spodbude@cpi.si
info@cmepius.si

Spletne strani:

www.cpi.si
www.cmepius.si

ISSN 1580-5751

Vaši odzivi ostajajo naše spodbude, zato vas vabimo, da nam vsebino pomagate sooblikovati. Prosimo, da svoja mnenja, ideje in pobude pošljete na elektronski naslov: spodbude@cpi.si.

Uvodnik	1
Razvojni Projekti programa Skriti zaklad ter programov Evropske unije Socrates in Leonardo da Vinci v slovenskem šolstvu	2
Projekti kot spodbuda učiteljevi ustvarjalnosti	4
Komentar: Anka Zupan, ZRSŠ	5
Komentar: Mojca Polak, CPI	6
Valorizacija rezultatov projektov Leonardo da Vinci – konferenca Nazaj na pot (Back on Track) o svetovalnih dejavnostih na področju vseživljenjskega učenja in problematiki osipa v Evropi	7
Projekti Leonardo da Vinci na SGGŠ Ljubljana	8
Projekt Comenius in Tehnologija – projekt CAT	10
Projekt MODE – Mobilnost in evropska dimenzija	10
Evropsko jezikovno priznanje	11
TTnet	11
Informacija o razpisu Evropske komisije za prijavo projektov v programih Socrates in Leonardo da Vinci v letu 2006	12

RAZVOJNI PROJEKTI PROGRAMA SKRITI ZAKLAD TER PROGRAMOV EVROPSKE UNIJE SOCRATES IN LEONARDO DA VINCI V SLOVENSKEM ŠOLSTVU - zaključki KONFERENCE

Notraj naše države in tudi med evropskimi državami je mogoče najti podobnosti, hkrati pa raznolikosti v izvajanju vzgoje in izobraževanja. Prav ta raznovrstnost je vir bogatenja, inovativnosti in kakovosti. Zato je smiselno ustrezno povezovati vse institucije in strokovnjake, ki lahko pripomorejo in želijo prispevati k temu, da bi izboljševali znanje posameznika in vzgojno-izobraževalnim ustanovam nudili strokovno podporo oz. partnerstvo. S tem ciljem sta Ministrstvo za šolstvo in šport ter Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja – CMEPIUS – v sodelovanju z Zavodom RS-a za šolstvo in Centrom RS-a za poklicno izobraževanje organizirala evalvacijsko konferenco

Udeleženci smo na koncu predlagali naslednje zaključke, ki so nastali na osnovi gradiv in ugotovitev, ki so jih pripravili predstavniki Programskega sveta za razvojne in inovacijske projekte v vzgoji in izobraževanju, Zavoda RS-a za šolstvo, Centra RS-a za poklicno in strokovno izobraževanje, Centra za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja – CMEPIUS –, skupina evalvatoric, ter razprave na konferenci.

Sklepe smo razvrstili na dve ravni, in sicer na sistemsko in projektno:

SISTEMSKA RAVEN

1. Za učinkovitejše, manj stihijsko prenašanje novosti na področje vzgoje, izobraževanja in usposabljanja, za upoštevanje naše tradicije in ciljev skupne Evrope bi bilo smiselno opredeliti celovito politiko posodabljanja vzgoje in izobraževanja. Strategija bi tako omogočala vzpodbujanje in usmerjanje novih

pobud, ki bi prispevale k uresničitvi sprejetih ciljev, bolj sistematično in strokovno spremljanje, vodenje inovacijskih projektov in učinkovitejše razširjanje dobljenih rezultatov v nova interesna okolja, v vzgojno-izobraževalne programe in ne nazadnje prenos v nacionalni sistem.

Jasno opredeljena strategija uvajanja novosti spodbuja inovativnost in razvojno delo v vzgojno-izobraževalnem procesu.

- Na nacionalni ravni spodbujati razvojno delo in uvajanje novosti v vzgojno-izobraževalno delo. Z opredeljeno strategijo je treba povezati projekte, ki so financirani iz različnih virov (Skriti zaklad, projekti EU-ja, dvostranske, regionalne, krajevne iniciative ...), in določiti mesto ter vlogo razvojnega dela učiteljev in šol v celoviti politiki posodabljanja vzgoje, izobraževanja in usposabljanja.
- Strokovni organi (strokovni sveti RS-a za splošno izobraževanje, poklicno in strokovno izob-

raževanje ter izobraževanje odraslih, morda tudi visoko šolstvo in programski sveti, ki skrbijo za izobraževanje in usposabljanje učiteljev, jezike ter IKT) bi se morali sprotno seznanjati z razvojno dejavnostjo šol, v medsebojnem sodelovanju skrbeti za komplementarnost različnih pobud ali programov in prenos rezultatov spodbujati bi morali širitev na druga interesna področja. Zato bi morali doreči sistem – pregledati trenutne naloge posameznega organa in jih po potrebi dopolniti ter opredeliti, kateri bo matični za usklajevanje, spremljanje rezultatov razvojnih projektov (ne glede na vir financiranja) in pravo strategije širjenja dobrih rezultatov.

- c) Boljšo kakovost in usmerjanje razvojnega projektnega dela ter razširjanje in uporabo rezultatov bo mogoče doseči hkrati z bolj sistematično in med seboj povezano podporo šolam in drugim izvajalkam s strani nacionalnih institucij s področja vzgoje, izobraževanja in usposabljanja (predvsem ZRSŠ, CPI, ŠR, CMEPIUS in ACS).
- d) Opredeliti je treba vloge in položaj vseh sodelujočih pri razvijanju in podpori inovacijsko razvojne dejavnosti, predvsem pa evalvatorjev, konzulentov/recenzentov, koordinatorjev, strokovnih institucij, pristojnih ministrstev, univerz, socialnih partnerjev.
- e) Okrepiti je treba aktivno sodelovanje med strokovnimi službami (tako na ministrstvu kot tudi v javnih zavodih s tega področja), ki sodelujejo pri posodabljanju vzgoje, izobraževanja in usposabljanja ter pri predstavljanju novosti v širšem prostoru.
- f) V strategiji širjenja dobrih dosežkov je še posebej potrebno opredeliti postopke vnašanja preizkušenih in pozitivno ocenjenih rezultatov projektov v vzgojno-izobraževalne programe.

2.

Razvita kultura evalviranja projektov (pridobljeno znanje, stalno usposabljanje, izkušnje) pomembno vpliva na njihovo kakovost.

- a) Opredeliti kompetence, status evalvatorja (evalvator – kritični prijatelj), načrtno usposabljanje in strokovno vodenje evalvatorjev.
- b) Vzpostaviti nacionalno bazo evalvatorjev, ki bi ocenjevali razvojne projekte, razpisane in financirane iz različnih virov. Evalvatorji bi bili tako povezovalni element med projektnim in sistemskim nivojem ter med programskimi pobudami oziroma razpisi. Predstavljali bi element zagotavljanja komplementarnosti med projekti in programi oziroma pobudami, financiranimi iz različnih virov).

Oceno kakovosti projektne vsebine podajo ocenjevalci oziroma evalvatorji, ki so izkušeni domači in tuji strokovnjaki, poznavalci področja, ki prihajajo z ministrstev, javnih zavodov s področja vzgoje in izobraževanja, raziskovalnih institucij, univerz, gospodarstva. Delo ocenjevalcev je zahtevno, saj se pričakuje, da bodo predvsem neodvisni, objektivni, da bodo kot dobri poznavalci področja in nacionalnih usmeritev s svojo oceno znali pri-

spevati k nadaljnjemu razvoju. Zato je pomembno, da so tudi ustrezno usposobljeni.

V postopku evalvacije se pričakuje, da bodo ocenjevalci oziroma evalvatorji v predlogu našli odgovore na vprašanje, ali projekt prinaša dodano vrednost Sloveniji, v mednarodnih projektih pa tudi transnacionalno dimenzijo in ali izpolnjuje pričakovanja prioritet in priporočil programa, v okviru katerega je objavljen letni razpis.

Ocenjevalci oziroma evalvatorji znajo nam vsem, predvsem pa prijaviteljem iz pridobljenih izkušenj povedati, kaj je dober projekt, in svetovati. Hkrati so tudi tisti, ki ob koncu projekta lahko presodijo uporabnost rezultata in so tako most med šolami, nosilkami razvojnih projektov in institucijami, ki so jih imenovali.

PROJEKTI RAVEN:

3.

Razvojni projekti šoli omogočajo napredovanje v skladu z možnostmi, saj lahko vsaka institucija koraka s svojim ritmom in pri tem upošteva čim več dejavnikov vzgoje, izobraževanja in usposabljanja. Cilj uvajanja novosti v kurikulum je, da se le-te uvajajo v redni pouk oziroma v redno delo in da se razširi možnost izrabe novih spoznanj za vse uporabnike vzgojno-izobraževalnih storitev.

- a) Ideja se razvije na podlagi potreb in pričakovanih enega izmed dejavnikov izobraževanja in usposabljanja, največkrat so to učitelji. Cilji konkretnega projekta pa morajo biti v skladu z nacionalnimi in skupnimi evropskimi smernicami razvoja vzgoje in izobraževanja ter usposabljanja in povezani s potrebami gospodarstva. Vsak projekt mora biti ustrezno umeščen v kontekst krajevnega in nacionalnega prostora ter prostora združene Evrope.
- b) V projektno skupino se vključuje vse dejavnike izobraževanja in usposabljanja, ki jih novost zadeva.

CPI je praznoval 10. obletnico delovanja. Oglejte si nekaj utrinkov s praznovanja.

Glasbeni gost Adi Smolar.

- c) Ravnatelji oziroma vodstvo šole imajo pomembno vlogo ne le pri opredelitvi ideje oz. novosti, ampak tudi pri spremljanju uresničevanja ciljev projekta in pri informiranju zainteresiranih strokovnih delavcev pa tudi pri širitvi rezultatov v instituciji in zunaj nje. Posebno pomembna pa je njihova stalna spodbuda pedagoškim delavcem za vključevanje v različne vrste projektov.
- d) Udeleženci v izobraževanju in usposabljanju so aktivni dejavnik v procesu vzgoje in izobraževanja. Kot smo pred leti vzpodbujali, naj učitelj postane subjekt raziskovanja lastnega dela, spodbujajmo, da to postane tudi učenec oziroma dijak, da bi se naučil samostojno urejati in odgovorno razvijati lastno učenje, sodelovati z drugimi, iskati ustvarjalne rešitve, opredeljevati cilje, skupne in osebne.
- e) Starši so najboljši zagovorniki novih idej, če lahko sovplivajo, pripomorejo k rezultatom, če lahko spremljajo učinke pri svojem otroku oziroma mladostniku in če lahko delijo svoja opažanja z drugimi. Zagovorniki novih idej

bodo postali, če bodo ugotovili pozitivne spremembe pri šolskem delu svojih otrok ter pri njihovi zavzetosti za učenje in usposabljanje.

- f) Nosilci projekta morajo svoje partnerje skrbno izbirati. Ti dopolnjujejo razvojni projekt v vsebini in izvedbi, prav tako pa tudi pri finančnem in strokovnem sodelovanju oziroma pomoči.

Temeljni namen posodabljanja je izboljševati kakovost vzgoje in izobraževanja, predvsem na osnovi potreb in pričakovanj učiteljev, učencev/diakov, staršev in drugih dejavnikov pouka.

Po kakovostni opredelitvi novosti je projekt v smislu inovacije do neke mere končan, razvojno delo pa se krepi, ko se novost umešča v bolj dovršeno obliko v okolju, kjer se je rodila, in ko se kot primer »dobre prakse« širi v nova interesna okolja. Na eni strani so potrebni napor, da se novost uresniči in postane do neke mere vsestranska, uporabna. Na drugi strani pa je za uporabo uspešne rešitve treba navduševati in motivirati tudi druge. Za širjenje rezultatov v druga interesna okolja je nujno razvijanje spretnosti in vloge, ki se razlikujejo od spretnosti za raziskovanje novosti.

Iz UVODNEGA GOVORA:

Projekti kot spodbuda učiteljevi ustvarjalnosti

Prof. ddr. BARICA MARENTIČ POŽARNIK, Filozofska fakulteta v Ljubljani

Svoboda je glavni pogoj človekove ustvarjalnosti

A. TRSTENJAK

Novi, vse bolj zahtevni in raznoliki cilji izobraževanja zahtevajo premike v učiteljevi vlogi – v njegovem razmišljanju, znanju, ravnanju, stališčih. To bolj ali manj vsi vemo in priznavamo. Če naj učitelj uspešno pripravi mlade na življenje v kompleksnih, tudi nepredvidljivih razmerah prihodnosti, naj bo poleg »prenašalca« ali dostavljavca znanja vse bolj tudi spodbujevalec samostojnega učenja, vodnik učencev na poti do znanja, moderator, »vrtnar«, ki goji učenčeve skrite zmožnosti, režiser spodbudnih učnih situacij. Pri tem nismo v zadregi z izrazi, kako opisati novo učiteljevo vlogo. Zadrega nastane, ko učitelji skušajo to svojo novo vlogo konkretizirati, jo uveljaviti v vsakdanjem delu z učenci in ko pri tem naletijo na vrsto težav in ovir. Tako vedno znova ugotavljamo, da so premiki počasni, resnične spremembe pa prerredke.

V mednarodnem okviru se uveljavlja izrek, da naj bi učitelj znal predvsem **oblikovati prostor** za uspešno učenje, ustvariti ugodno »učno ekologijo«, kamor štejejo tako dobro skupinsko ozračje in zaupljive, sproščene odnose kot tudi spodbudne in ravno prav izzivalne naloge, smotrno izmenjavanje socialnih struktur, v katerih se učenje odvija (delo v manjših skupinah, indivi-

dualno delo ...), primerno opremo, vire podatkov. Gre za namišljen in realen prostor, ki omogoča ter spodbuja iskanje in razmišljanje v različne smeri, rojevanje in plodno izmenjavo idej ter njihovo uresničevanje, prostor, ki vzbuja zvedavost, daje možnost dialoga, tesnega sodelovanja, izmenjave idej, podpore v težavah in veselje ob dosežkih. Kadar našim učiteljem uspeva pri pouku ustvariti tak prostor, dobri rezultati ne izostanejo.

Vse prerredko pa pomislimo, da sam učitelj za svojo dejavnost in poklicno rast potrebuje prostor, v katerem lahko preizkuša svoje zamisli, spremlja, kako rastejo, uveljavlja kaj novega in pri tem sodeluje tako s kolegi kot tudi z učenci in s šolskim okoljem. Kako svoboden, spodbuden je danes ta prostor – koliko pa je zamejen z različnimi predpisi, učnimi načrti, učnimi urami, predmetnimi mejami, standardi znanj, pričakovanji učencev in staršev, zakoličen s tradicijo in utrjenimi navadami kolegov v zbornici?

Projekti lahko ponudijo svobodnejši prostor, saj jih učitelji izberejo in načrtajo sami in jih potem uresničujejo skupaj z učenci in kolegi skozi daljše obdobje, ob koncu predstavijo drugim in s tem »proslavijo« sadove svojega dela, v najboljšem primeru pa jih tudi pomagajo širiti.

Govor ministra dr. Milana Zvera.

Posebno poglavje je medsebojno **vplivanje med projekti in siceršnjim poukom**. Najbolj idealno bi bilo – in imamo nekaj primerov za to – da se dobre izkušnje iz projektov, tudi v obliki delovne zagnanosti, ustvarjalnih idej, tesnejšega in pristnejšega sodelovanja med učitelji in učenci ter med učitelji različnih predmetov »prenašajo« tudi na sam pouk. Nekateri projekti se tudi dobro in organsko vežejo na izboljšanje pouka, na uvajanje novih oblik, metod in medosebnih odnosov. So pa tudi drugačni vplivi, na primer, da intenzivna priprava na maturo odvrne četrtošolce od nadaljnjega sodelovanja v dobro začetem projektu, tako da ga ne pripeljejo do konca.

Tudi če ni neposrednega sovplivanja, tudi če ostaneta obe dejavnosti na »vzporednih tirih«, uspešna izpeljava projekta za učitelja največkrat pomeni osebno in poklicno potrditev, izkušnjo, ki mu je pokazala, da je lepo in vredno biti učitelj. Tako je ena izmed sodelujočih učiteljic izjavila, da je prav zaradi sodelovanja v dobrem projektu sklenila še naprej vztrajati v šolstvu.

Imamo torej vrsto razlogov, da tovrstnim projektom v prihodnosti posvečamo enako ali še večjo pozornost kot do zdaj.

Prvi CPI-jevci.

KOMENTAR:

V zadnjih desetletjih smo pričča eksponentnemu kopičenju znanja, vse hitrejšemu zastarevanju znanja in nezmožnosti posameznika, da sledi vsem spremembam. Vse to zahteva spremenjeno vlogo šole in učitelja. Spremembe na šoli se dogajajo na dveh ravneh. Prva je zunanji videz, ureditev, struktura, druga pa se kaže v pojmovanjih učiteljev, njihovih hotenjih, občutkih in zaznavanju dogodkov. Kadar se spremembe (novosti) uvajajo le na prvi ravni, niso učinkovite in se tudi hitro končajo. Zato je pomembna še druga raven, kjer učitelji začnejo delovati drugače, tj. z notranjim prepričanjem in podprtji z vsem potrebnim znanjem. Cilj uvajanja novosti v kurikule je, da se le-te uvajajo v redni pouk oziroma v redno delo in da se razširi možnost izrabe novih spoznanj za vse uporabnike vzgojno-izobraževalnih storitev.

Za strokovne delavce pa je delo v projektu nedvomno tudi močen strokovni izziv, saj tako dobijo priložnost, da konstruktivno prispevajo k iskanju konkretnih rešitev v praksi ter usvojijo različne dosežke in premike na ravni sodelovanja, povezovanja in spreminjanje ozračja.

Temeljni namen posodabljanja je torej izboljševati kakovost vzgoje in izobraževanja, predvsem na osnovi potreb in pričakovanj posameznikov (učiteljev, učencev/dijakov, staršev ...) in sodobne družbe (znanosti, gospodarstva ...).

Udeleženci v izobraževanju in usposabljanju so torej aktivni dejavnik v procesu vzgoje in izobraževanja. Kot smo pred leti vzpodbujali,

naj učitelj postane subjekt raziskovanja lastnega dela, zdaj spodbujajmo, da to postane učenec oziroma dijak.

Učenci morajo biti ključni udeleženci projekta, ki vplivajo na potek in dosežke projekta. Zato je zelo pomembno, kakšna je njihova motivacija za delo, kakšno je ozračje, v katerem se učijo, kakšno je vzpodbujanje njihovega medsebojnega sodelovanja in sodelovanja z učitelji ter kakšna so njihova pričakovanja v zvezi z določenim projektom. Pomembno je tudi, kako se odzivajo na uporabljene metode in oblike dela ter da sodelujejo v vseh fazah projekta, od izbire tematike, načrtovanja, izvajanja in predstavitve dosežkov do vrednotenja, in da izrazijo svoje interese, svoje izkušnje, da si izberejo aktivnosti, obveznosti glede na svoje potrebe, želje in sposobnosti. Imeti morajo možnost načrtovati dodatne poizkuse ali opazovanja, s katerimi bodo preizkusili svoje hipoteze ali rešili vprašanje, ki se pojavi. Nova spoznanja namreč vodijo v spreminjanje, dopolnjevanje in konkretizacijo raziskovalnih vprašanj. To je podlaga za nov cikel eksperimentov ali opazovanj, ki jih učenci sami načrtujejo.

Vemo, da je uspešnost projekta v praksi odvisna od različnih dejavnikov, kot so strokovna kompetentnost udeležencev (učencev/dijakov, učiteljev, ravnateljev, zunanjih sodelavcev ...), poznavanje dejanskih potreb v praksi, vzpostavitev stalnega medsebojnega sodelovanja tako pri načrtovanju in izvajanju kot pri vrednotenju posameznih korakov. Kot medsebojno sodelovanje pa ne mislimo le sodelovanja med projektnimi

Podelitev priznanj.

skupinami in udeleženci v projektu, ampak sodelovanje vseh sodelujočih pri razvijanju in podpori inovacijsko razvojne dejavnosti, predvsem pa evalvatorjev, konzulentov, recenzentov, koordinatorjev, strokovnih institucij, pristojnih ministrstev, univerz, socialnih partnerjev.

Sodelujoči bi se morali sprotno seznanjati z razvojno dejavnostjo šol, v medsebojnem sodelovanju skrbeti za komplementarnost različnih pobud ali programov in za prenos rezultatov ter spodbujati širitev na druga interesna področja (širjenje »dobre prakse« v nova interesna okolja) – določiti mesto ter vlogo razvojnega dela učiteljev in šol v celoviti politiki posodabljanja vzgoje, izobraževanja in usposabljanja.

Za širjenje rezultatov v druga interesna okolja je nujno razvijanje spretnosti in vloge, ki se razlikujejo od spretnosti za raziskovanje novosti. Razširjanje rezultatov projekta v prakso bi lahko potekalo na več načinov.

- Prvi način razširjanja v prakso (v okviru šole) lahko predstavlja praksa učiteljev – članov projekta. Ti ideje prinašajo iz prakse (že obstoječe dobre primere) ali pa jih prinašajo vanjo (nove ideje in rešitve). Z njimi seznanjajo tudi svoje ravnatelje in sodelavce ter nenazadnje starše. Takí učitelji naj bi dobili

poseben status ter priznani čas za razvojno delo in širjenje rezultatov.

- Drugi način razširjanja v prakso (na druge šole, na druge učitelje) bi bil lahko prek dobro pripravljenih multiplikatorjev. Člani projekta, ki sami razvijajo in v praksi preizkušajo ideje ter z rešitvami usposablja nove učitelje oziroma strokovne delavce, jih spodbujajo za razvijanje in preizkušanje idej in v naslednjih krogih z njimi razpravljajo o njih in jih vrednotijo.

- Tretji način razširjanja v prakso bi bil lahko prek šol, ki bi dobile status projektne oziroma eksperimentalne šole – le-te bi združevale (povezovala v nekakšno mrežo) več sorodnih šol oziroma šol, ki razvijajo podobne »koncepte dobre prakse«. Ob strokovni podpori (izobraževanje, konzultacije, supervizija) bi v prvi fazi razvijale in preverjale koncepte v praksi ter jih dograjevale in razširjale v okviru mreže šol. V drugi fazi pa bi prek sistema šol in multiplikatorjev širile ideje tudi v drugi krog – na druge šole.

Ne glede na to, za kateri način razširjanja v praksi gre, je potrebna strokovna podpora posameznikom ali šolam pri spremljanju in izvedbi preverjenih konceptov v praksi.

Anka Zupan, Zavod RS za šolstvo

KOMENTAR:

Dobro leto miniva, odkar sva se z gospo Majdo Širok udeležili prve valorizacijske konference o preprečevanju osipa, ki je potekala na Islandiji (več o konferenci lahko preberete v članku, ki sledi).

Eden izmed govorcev je poudaril, da izsledki študije, ki so jo opravili na primeru projektov Leonardo da Vinici, kažejo, da se kar 90 % rezultatov projektov po preteku treh let pozabi. Programske sheme iz preteklosti je bilo zato potrebno spremeniti in koncept evalviranja vključiti v pomensko širši koncept valorizacije. V tem konceptu je poleg uspešno realiziranih ciljev projekta pomembno razširjenje rezultatov in raziskovanje aktivnosti, ki se razvijajo kot proces projektnega dela, ter raziskovanje rezultatov z namenom optimizacije vrednotenja in vplivanja v danem času in prostoru.

Ob ponovnem pregledu predlogov, ki so bili izoblikovani na konferenci o razvojnih projektih Skriti zaklad ter programih Evropske unije Socrates in Leonardo da Vinci, ugotavljam, da so dobra podlaga za razvoj sistematičnega vključevanja inovacijsko-razvojnega dela šol v načrtovanje nadaljnjega razvoja procesa izobraževanja v našem prostoru.

Zato se bom osredotočila le na komentar o procesu razvoja inovativne dejavnosti v obliki projektnega dela.

Projekti so vedno sestavljeni iz dveh delov. Prvi del predstavlja projektno vodenje, vključuje več prenosljivih veščin, lahko se uspešno uporablja v projektih z različno vsebino, drugi del pa predstavlja razvojno-ustvarjalni proces, ki je določen s fazami in zakonitostmi, ki so manj predvidljive in merljive, pogosto pa tudi časovno težko določljive.

V procesu načrtovanja inovacijsko-razvojne dejavnosti je vedno potrebno iskati ravnovesje med zahtevami projektnega vodenja in zahtevami ustvarjalnega procesa.

Projektni potek dela z birokratskimi postopki prijav, vodenja in poročanja o projektu lahko tehtnico hitro nagne na stran, ko menedžersko (obrtiško) delo dobi prevlado nad strokovnorazvojnim. Tako posledično svojo moč krepijo organizacije, ki so usmerjene predvsem v razvoj veščin projektnega vodenja. Izkušnje iz tujine nam kažejo, da te organizacije v nekaterih primerih obvladujejo dovršen del tako imenovane inovacijsko-razvojne dejavnosti, ki se financira projektno. Evalvirani so sicer uspešno, trajne vrednosti v prostoru pa ne pustijo. Če je norm in pravil preveč, se ustvarjalno delo hitro spremeni v konformizem, glavni notranji dejavnik zaviranja ustvarjalnosti.

Naj končam s poudarkom, da si ob financiranju inovativno-razvojne dejavnosti v šolstvu želim, da bi znali tako veščine vodenja projektov kot inovativno-razvojno delo skladno razvijati in vsestransko spoštovati. Le v takih pogojih bodo rezultati valorizacij uspešni.

Mojca Polak, CPI

VALORIZACIJA REZULTATOV PROJEKTOV LEONARDO DA VINCI – KONFERENCA NAZAJ NA POT (BACK ON TRACK) O SVETOVALNIH DEJAVNOSTIH NA PODROČJU VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA IN PROBLEMATIKI OSIPA V EVROPI

MARÍA KRISTÍN GYLFADÓTTIR, NACIONALNA AGENCIJA LEONARDO DA VINCI, ISLANDIJA

Oktobra 2004 je islandska agencija Leonardo da Vinci organizirala konferenco o osipu in svetovalnih dejavnostih. Naslov konference Nazaj na pot se nanaša na poseben cilj konference, in sicer na iskanje različnih sistemskih poti, ki bi preprečile, da bi mladi zapuščali šolski sistem, pa tudi na predstavitev metod in orodij za

pomoč pri tej nalogi. V ozadju konference so bile številne pomanjkljivosti, ki obstajajo v javnih političnih ciljih ter v zmožnostih svetovalcev in šolskih sistemov, ki naj bi pripomogli k preprečevanju osipa v šolah na vseh ravneh in pomagali tistim mladim, ki imajo malo izkušenj in so brez formalne izobrazbe, da bi ponovno našli pot v šolski sistem ali na trg dela.

V okviru programa Leonardo da Vinci je bilo razvitih veliko orodij svetovalne dejavnosti, zato smo jih na konferenci Nazaj na pot želeli predstaviti morebitnim bodočim uporabnikom in multiplikatorjem. Najprej so strokovnjaki na javni diskusiji ovrednotili rezultate približno 30 Leonardovih projektov, ki se ukvarjajo s svetovalnimi dejavnostmi in problematiko osipa. Izbrali so 10 študij primerov rezultatov projektov, ki prinašajo pripomočke za svetovalne dejavnosti in strategijo preprečevanja osipa za tiste dijake, ki jim grozi izpad iz šolskega sistema, pa tudi metode svetovanja, ki lahko pomagajo pri ponovni vključitvi te skupine dijakov v šolski sistem ali na trg dela.

Na konferenci smo pričakovali trojni rezultat: Najprej smo želeli poiskati ter predstaviti metode in orodja za svetovalne dejavnosti, potem Evropski komisiji pripraviti priporočila za nadaljnje aktivnosti, na koncu pa vzpostaviti mrežo akterjev na

spletni strani www.backontrack.info, kjer bodo le-ti lahko poiskali podatke o problematiki osipa in svetovalni dejavnosti v Evropi ter rezultate Leonardovih projektov na tem področju. Po konferenci smo objavili poročilo, ki vsebuje prispevke o stanju osipa v Evropi, povzetke delavnic in pregled desetih študij primerov. To poročilo smo razdelili udeležencem konference, nacionalnim agencijam Leonardo da Vinci in drugim akterjem, dostopno pa je tudi na spletni strani konference.

Evropska komisija si zelo prizadeva za nadaljnje izkoriščanje in trajnostni razvoj rezultatov projektov Leonardo da Vinci prek različnih pobud. Kot organizatorji konference Nazaj na pot verjamemo, da je bila naša pobuda vredna več kot samo konferenca. Nova projektna partnerstva so bila vzpostavljena, rezultati projektov se prenašajo v nove države, dostopni so tudi na spletni strani, ki jo sproti osvežujemo.

Nastop dijakinj Srednje vzgojiteljske šole in gimnazije Ljubljana.

PROJEKTI LEONARDO DA VINCI NA SGGEŠ LJUBLJANA

JAKOB BITENC, BARBARA LAMUT, DAVID ŠEVERKAR, SGGEŠ Ljubljana

V letu 2003 so nam v okviru projektov Leonardo da Vinci mobility odobrili dva projekta, in sicer Residential houses in Europe in Experience European Job Market, na podlagi katerih smo izvedli namestitve v naslednjih državah:

CIPER, Limassol, 4. november–25. november 2004

NEMČIJA, Ahlen, 5. januar–27. januar 2004

AVSTRIJA, Salzburg, 11. februar–3. marec 2004

FINSKA, Hyvinkää, 24. februar–16. marec 2004

ŠPANJA, Irun, 11. april–2. maj 2004

S sodelovanjem v projektih namestitve želimo slediti predvsem dvema ciljema: dijakom omogočiti spoznavanje tujih kultur, navad in običajev ter omogočiti opravljanje prakse (ki je sestavni del izobraževanja) v okolju, kjer so pričakovanja drugačna kot pri nas.

Izbor dijakov, njihova priprava na odhod v tujino in sestava skupin je naloga, ki ji posvečamo posebno pozornost. Osnovni kriterij izbire je znanje stroke in tujega jezika, saj si zaradi obveznosti do naših partnerjev v tujini ne moremo privoščiti, da bi tja poslali dijake, katerih znanje je pomanjkljivo. Vendar pa dijakom želimo omogočiti tudi razvoj njihove osebnosti. Zavedamo se, da je za večino teh dijakov to prva priložnost, ko dlje časa živijo ločeni od doma.

S pripravi in izborom začnemo že v nižjih letnikih na pripravljanih taborih. Te taborje organiziramo dvakrat letno nekje v Sloveniji. Izkoristimo jih za kulturno, jezikovno in pedagoško pripravo dijakov pa tudi za spoznavanje njihovega značaja in interesov. Tak način nam omogoča najboljše

sestavljanje skupin dijakov za posamezno destinacijo, celoten postopek izbora pa zainteresirane dijake motivira, da se izkažejo tako med poukom kot pri drugih dejavnostih, ker si tako odprejo pot na delovno prakso v tujino. Pri sestavi skupin nato upoštevamo starost, spol, ločenost po stroki pa tudi želje dijakov. Ker so v vsaki skupini tudi mladoletni dijaki, jih vedno spremlja mentor.

Dijaki z namestitvami pridobijo tako strokovno znanje kot tudi znanje jezika in samostojnost, saj se morajo sami znajti v drugačnih, njim nezanih razmerah.

GRADBENI TEHNIK

Dijaki so v tujini delali izključno v projektantskih podjetjih, kjer so spoznavali arhitekturno-gradbene razlike ter posebnosti pri projektiranju in izvajanju različnih objektov v posameznih državah. Pri delu so uporabljali vse računalniške programe, ki jih poučujemo na šoli, predvsem pa AutoCAD. Poleg projektiranja so večkrat obiskali gradbišča, na katerih se je delo iz načrtovalne dejavnosti prenašalo v resničnost. Znanje dijakov je bilo odlično, mentorji v podjetjih so bili navdušeni.

GEODETSKI TEHNIK

Izobraževalni program geodetskega tehnika je dokaj specifičen, saj ga v primerljivi obliki poznajo redkokje v Evropi. Tako imajo npr. na Finskem program, ki je popolnoma primerljiv z našim, v Španiji podoben program obstaja na višješolski ravni, medtem ko ga na Cipru sploh nimajo. Ravno zato je praksa v tujini za dijake te smeri še toliko bolj dobrodošla, saj spoznajo širok spekter nalog, ki naj bi jih geodetski tehnik opravljal. Kljub temu da opravljanje prakse ni edini namen teh namestitev, se ravno pri dijakih smeri geodetski tehnik kaže, kako pomemben je ta vidik.

Dijaki te smeri opravljajo večinoma terenska dela, kot so izmera zemljišč in zakoličevanja objektov, nekateri pa delajo tudi pri vodenju prostorskih evidenc. Pri tem spoznavajo nove tehnologije in instrumente, predvsem pa drugačno organiziranost stroke, kar je vredno največ. Mnogi 'delodajalci' so presenečeni nad znanjem naših dijakov, saj je primerljiv kader v njihovih državah precej bolj ozko usmerjen.

Ekipa dijakov SGGEŠ na Cipru

Namestitve dijakov smeri geodetski tehnik so izredno pomembne tudi za šolo oziroma učitelje, ki poučujejo strokovne predmete. V Sloveniji smo namreč edina šola, ki izvaja ta program, zato nimamo nikakršne primerjave. Sodelovanje s šolami in podjetji v tujini je zato še toliko bolj dobrodošlo.

Ekonomski tehnik

Dijaki so delali v strokovnih službah podjetij, ki se ukvarjajo z različnimi gospodarskimi, trgovskimi, upravnimi in kulturnimi dejavnostmi. Z zaposlitvijo na tako različnih področjih so naši dijaki spoznali njihov način vodenja, organizacije, finančnega poslovanja in njihove standarde za določeno dejavnost. Dijaki že med namestitvijo in tudi po tem, ko se vrnejo v šolo, svoje sošolce in kolege obveščajo o svojem delu ter tako omogočijo vpogled v poslovanje podjetij tudi tistim, ki na namestitvi niso bili. Zelo pomembno je tudi to, da so jim v podjetjih pokazali delo na njihovih, včasih le internih računalniških programih, ki so značilni za njihovo delo.

Delali so v paru z dijakom šole gostiteljice, kar jim je olajšalo začetno prilagajanje. Pri raznih strokovnih izrazih, značilnih za regionalno področje, so se hitro znašli, ker so imeli pomoč dijakov partnerske šole. Spoznali so razlike v poslovnem komuniciranju, se seznanili s poslovnim vedenjem in seveda tudi s kulturo dežele gostiteljice.

Sklep

Namestitve so naši šoli in dijakom prinesle veliko novega, hkrati pa smo se lahko tudi prepričali, katera strokovna pot in uporaba tehnologije je primerna ter najbolj upravičena glede na vsesplošno evropsko povpraševanje. Pri delu so uporabljali veliko v šoli pridobljenega znanja in pravzaprav vse računalniške programe, ki jih poučujemo na šoli: AutoCad, Windows XP, Excel, Word, internet ...

Ugotovili smo, da je znanje naših dijakov v primerjavi z državami, kjer smo gostovali, odlično. Splošna ugotovitev je, da imajo naši dijaki smeri geodetski tehnik glede na svojo starost veliko znanja, saj so v tujini kadri z enakim znanjem največkrat stari od 20 do 22 let.

Poleg prijetnih stvari in obilo izkušenj smo imeli nekaj nevspešnosti predvsem s programsko opremo, nameščeno na računalnikih tujega podjetja, saj je bila le-ta skoraj vedno v jeziku države gostiteljice. To je se je izkazalo za največjo oviro pri strokovnem delu.

Med namestitvijo dijaki tudi spoznajo državo gostiteljico in kulturo, kar širi njihova obzorja, tako postanejo bolj odprti do drugih kultur in bolj strpnosti ter socialno uspešnejši.

Prek širjenja dosežkov in aktivnosti programa Leonardo da Vinci šola kot izobraževalna ustanova pridobiva na prepoznavnosti in veljavi. Pridobili smo partnerske šole, kar nam olajšuje iskanje partnerjev za izpeljavo drugih mednarodnih programov.

Šola in učitelji, ki sodelujejo v projektu tudi prek teh namestitev kot organizatorji in spremljevalci, širijo svoje strokovno znanje. Naklonjenost učiteljev lahko razdelimo na dva dela. Skoraj vsi so ponosni, da so dijaki sposobni za prakso v tujih podjetjih in da gredo tja tudi z odgovornostjo do šole in na splošno do tistih, ki jih pošiljajo. Tisti, ki spremljajo dijake, vodijo in organizirajo namestitev, prevzemajo pa tudi veliko odgovornost. Spremljanje dijakov na prakso v tujino je povezano z odgovornostjo in to naši kolegi znajo ceniti.

Učitelji pridejo v stik s kolegi iz drugih šol, ki so praviloma na drugem kulturnem, socialnem in gospodarskem območju. Spoznajo njihov način poučevanja in vzgoje dijakov ter tudi njihov šolski sistem. Na drugi strani pa mentorji gostitelji, ki pridejo v stik z našimi dijaki, tudi spoznavajo nas. Pri tem se je pokazalo, da naši dijaki po znanju ne zaostajajo za vrstniki iz drugih družbenih okolij. V prostem času se dijaki družijo z vrstniki in spoznajo, da pravzaprav ni razlik med njimi, kar samo po sebi vzpostavlja medsebojno razumevanje. Tudi starši so pokazali veliko naklonjenost našim programom mednarodnega sodelovanja.

Sodelovanje naše šole v programu Leonardo da Vinci pozitivno vpliva tudi na motiviranost dijakov za učenje, ker si le z uspešnim delom pridobijo vstopnice za sodelovanje v bodočih namestitvah.

Glede na izkušnje in pogovore z dijaki, mentorji ter drugimi vpletenimi v projekte menimo, da so 3 tedni za resno delo premalo, saj se dijaki v tem času nanj ravno privadijo, hkrati pa je to obdobje ravno pravnjše zaradi izostanka pri pouku, saj ga boljši dijaki, soudeleženi v namestitve, lahko nadomestijo, hkrati pa jih ta izkušnja zaznamuje za vse življenje.

Delo geodetov na terenu, ekipa dijakov SGGEŠ v Španiji

Comenius & Technology

PROJEKT COMENIUS IN TEHNOLOGIJA – PROJEKT CAT

Slovenska nacionalna agencija – CMEPIUS – je od septembra 2004 do julija 2005 sodelovala kot partnerica v diseminacijskem projektu Comenius in Tehnologija, in sicer z Irsko, Dansko in Nizozemsko. Cilji projekta CAT so pokazati, kako se lahko informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT) uporablja v mednarodnih projektih Comenius 1 – Šolska partnerstva, diseminirati primere končnih izdelkov in dosežkov izbranih šol Comenius v vsaki izmed štirih držav, predvsem pa spodbuditi učitelje in druge strokovne delavce, ki imajo malo izkušenj z uporabo IKT-ja, da se čim prej soočijo z njegovo uporabo. V okviru projekta CAT sta nastala CD-ROM in spletna stran.

Zakaj smo se odločili za sodelovanje v projektu CAT? Predvsem zato, da bi šolam pomagali pri promociji končnih izdelkov in rezultatov, ki so nastali v okviru projektov Comenius 1. Žal se vse prevečkrat dogaja, da šole ob koncu projekta končne izdelke pospravijo skupaj s projektno dokumentacijo.

S projektom želimo spodbuditi šole, da predstavijo končne dosežke projektov širši javnosti ter drugim šolam in institucijam omogočijo, da uporabijo preizkušene prakse tudi v razredu pri pouku. Tako bodo projekti in partnerstva živeli tudi po uradnem koncu projekta. Predvsem je bil projekt lepa priložnost, da se pridobljene izkušnje posameznikov in rezultati projektov ob prenosu v prakso oplemenitijo.

Posamezniki lahko na CD-ROM-u najdejo primere dobre prakse uporabe IKT-ja v šoli, navodila za uporabo posameznega orodja, fotografije in videoposnetke izbranih šol, ki so uporabljale različna orodja v projektih Comenius.

Upamo in želimo, da bi CD CAT postal dragocen pripomoček za vsako šolo – tako tisto, ki je že vključena v projekt Comenius, kot tisto, ki si to želi. Za vse informacije v zvezi s projektom CAT se obrnite na Andrejo Lenc na elektronski naslov: andreja.lenc@cmepius.si. Če želite, vam lahko pošljemo tudi brezplačen izvod CD-ja.

Vsebina CD-ROM-a CAT je dosegljiva tudi na spletni strani www.leargas.ie/cat.

*Andreja Lenc
CMEPIUS*

PROJEKT MODE – MOBILNOST IN EVROPSKA DIMENZIJA

Projekt, ki je nastal na pobudo Nacionalne agencije za Socrates v Španiji in poteka v obdobju od julija 2005 do decembra 2006, proučuje učinek individualne mobilnosti v programu Socrates – v akcijah Comenius 2.2c, Grundtvig 3 in Arion – tako na institucijo udeleženca kot na širšo okolico. Partnerke v projektu so poleg španske koordinatorice nacionalne agencije iz Danske, Latvije, Nemčije, Romunije in Slovenije.

Cilji projekta so:

- odkriti povezavo med individualnimi mobilnostmi učiteljev in drugih delavcev v VIZ-u ter razvojem evropske dimenzije v šolah in institucijah,
- nacionalnim agencijam omogočiti izmenjavo pogledov in vprašanj o mobilnosti, kar bi lahko vodilo k izboljšanju teh aktivnosti v novi

generaciji evropskih programov izobraževanja in usposabljanja (2007–2013),

- prikazati prispevek individualnih mobilnosti znotraj programa Socrates k uresničevanju ciljev delovnega programa Evropskega sveta, tj. »Izobraževanje in usposabljanje 2010«, ki med drugim predvideva nadgradnjo začetnega izobraževanja ter izpopolnjevanja učiteljev in drugih strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju, da bodo lahko njihova znanja in spretnosti ustrezala zahtevam in potrebam družbe,
- širiti primere dobre prakse v mobilnosti.

Več o projektu bo mogoče najti na spletni strani projekta: <http://www.modeproject.net> ter na spletnih straneh CMEPIUS-a: <http://www.cmepius.si>.

*Urša Bajželj
CMEPIUS*

Evropsko jezikovno priznanje

Evropsko jezikovno priznanje je ena izmed pobud Evropske unije na področju učenja in poučevanja jezikov, ki prispeva k večjemu ozaveščanju o pomenu jezikovne raznolikosti v Evropi. Njen cilj je spodbujati primere dobre prakse ter inovativnost pri učenju in poučevanju jezikov, razširjati rezultate uspešnih pobud ter povečati zanimanje širše javnosti za izboljšanje jezikovnih spretnosti. Slovenija v pobudi Evropsko jezikovno priznanje sodeluje od leta 2002. V preteklih treh letih je bilo v sodelujočih državah podeljenih 484 priznanj. Devet priznanj smo podelili tudi v Sloveniji, od tega tri osnovnim šolam (OŠ Vič, II. OŠ Rogaška Slatina, OŠ Louisa Adamiča Grosuplje), eno srednji šoli (Srednji vrtnarski šoli Celje), tri fakultetam (Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik in Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani) ter po eno Andragoškemu centru RS-a in Združenju tolmačev za slovenski znakovni jezik.

V letošnjem letu je komisija za Evropsko jezikovno priznanje sprejela odločitev, da podelimo priznanje dvema inovativnima projektoma s področja učenja in poučevanja jezikov, ki ustrezata letošnjima Evropskima prioritetama, to sta zgodnji pouk tujega jezika in CLIL – poučevanje nejezikovnih predmetov v tujem jeziku.

Evropski jezikovni priznanji smo podelili na ključni slovesnosti 19. 12. 2005 v zbornični dvorani Univerze v Ljubljani, in sicer:

- projektu »Angleške, francoske in nemške urice za naše malčke«, ki ga koordinira Osnovna šola Orehek Kranj in
- projektu »Healthy languages – Zdravi jeziki«, ki ga koordinira Srednja zdravstvena šola Ljubljana.

Slavnostni govorniki na prireditvi so bili dr. Alenka Šverc, državna sekretarka, gospa Ljudmila Novak, poslanka Evropskega parlamenta, dr. Lucija Čok, rektorica Univerze na Primorskem in predsednica komisije za Evropsko jezikovno priznanje, ter Majda Širok, direktorica CMEPIUS-a, Centra za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja.

Nagrajencem še enkrat čestitamo in želimo, da bi Evropsko jezikovno priznanje pomenilo priznanje njihovemu dozdajšnjemu uspešnemu delu na področju učenja in poučevanja jezikov, da bi prispevalo k nadaljnjemu konstruktivnemu sodelovanju v različnih pobudah in projektih na nacionalni, regionalni ali mednarodni ravni in hkrati predstavljalo spodbudo vsem bodočim prijaviteljem, ki bi se želeli odzvati na povabilo k sodelovanju v tej pobudi v prihajajočih letih.

*Eva Jurman
CMEPIUS*

Evropsko jezikovno priznanje se ob upoštevanju meril, določenih na evropski ravni, kot listina podeli najbolj inovativnim pobudam na področju učenja in poučevanja jezikov v okviru vseživljenjskega učenja in promocije večjezičnosti. Listino podpiseta Evropski komisar in pristojen minister v vsaki državi.

TTnet

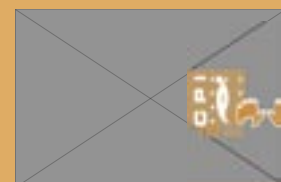
V naslednji tematski številki Spodbud bodo predstavljeni delni rezultati projekta TTnet, ki bo postavil dolgoročne usmeritve izobraževanja in usposabljanja učiteljev v poklicnem izobraževanju.

Po sklepu konference »Teachers and Trainers in Vocational Education and Training in the Future Member States« (Aalborg, 21.-22. november 2002) je vzpostavljena mreža med izobraževalnimi institucijami, centri in posamezniki, ki usposablja učitelje v poklicnem in strokovnem izobraževanju v Sloveniji in je vključena v obstoječo mrežo, ki jo vodi CEDEFOP. V mrežo TTnet Slovenija je vključenih 44 članic. V svojem drugem letu delovanja TTnet Slovenija nadaljuje svoje poslanstvo s projektom financiranim iz donacije Phare 2003.

Projekt TTnet - osnovni instrument za uvažanje koncepta vseživljenjskega učenja na področju izobraževanja in usposabljanja učiteljev

- *TTCOMnet* bo v štirih ključnih dejavnostih (Razvoj sistema kompetenc za sodobno šolo v poklicnem izobraževanju, Razvoj sistema za priznavanje neformalno in informalno pridobljenih znanj učitelja v poklicnem izobraževanju, Izobraževanje in usposabljanje, Elektronska podpora vseživljenjskemu učenju na področju izobraževanja in usposabljanja učiteljev), ki jih bomo izvajali v projektu, zagotovil zagon delovanja mreže ter opredelil osnovna področja izobraževanja in usposabljanja učiteljev v prihodnje. Neposredna ciljna skupina v šolskem letu 2005/06 so učitelji v petih partnerskih šolskih centrih (Šolski center Celje, Šolski center Novo Mesto, Šolski center Ptuj, Šolski center Velenje in Tehniški šolski center Nova Gorica), že v šolskem letu 2006/07 pa bodo ciljna skupina vsi učitelji v poklicnem in strokovnem izobraževanju v Sloveniji.

*Davorin Majkus, CPI
vodja projekta*

OBJAVLJA

INFORMACIJO O RAZPISU EVROPSKE KOMISIJE ZA PRIJAVO PROJEKTOV V PROGRAMIH SOCRATES IN LEONARDO DA VINCI V LETU 2006

I. SPLOŠNE INFORMACIJE

Vsi, ki želijo prijaviti projekte, morajo najprej prebrati razpis Evropske skupnosti, ki je bil objavljen v Uradnem listu Evropske skupnosti in je dosegljiv na spletnih straneh Centra za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja na naslovu <http://www.cmepius.si/AKTUALNO/Razpisi> oziroma Evropske komisije, in sicer ...

... za program Socrates na naslovu:

(http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/download_en.html#call)

... in za program Leonardo da Vinci na naslovu:

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/leonardo/new/leonardo2/call/call2005_en.pdf.

Razpisa določata prioritete skupnosti za leto 2006, države, ki sodelujejo v programu, splošne prioritete za leto 2006, možne aktivnosti, izključitvena merila in roke za prijavo.

II. ROKI ZA PRIJAVO - SOCRATES

Comenius 1 – Šolska partnerstva	1. februar 2006
Pridobitev Comenius asistenta za tuji jezik	1. februar 2006
Comenius 2.2a – Individualne štipendije za bodoče učitelje	1. marec 2006
Comenius 2.2b – Individualne štipendije za Comenius asistente za tuji jezik	1. februar 2006
Comenius 2.2c – Individualne štipendije za stalno strokovno spopolnjevanje	1. marec 2006
Grundtvig 2 – Učna partnerstva	1. marec 2006
Grundtvig 3 – Individualna mobilnost	1. marec in 1. september 2006
Erasmus 2.2 – Sredstva za mobilnost študentov, učnega osebja in za organizacijo mobilnosti	31. marec 2006
Arion – Individualna mobilnost (študijski obiski)	Predvidoma maj 2006

LEONARDO DA VINCI

Projekti mobilnosti – Namestitve in izmenjave	10. februar 2006
---	------------------

III. INFORMATIVNE DELAVNICE

Vsi zainteresirani so vabljeni, da se udeležijo informativnih sestankov za prijavitelje, ki bodo potekali v prostorih CMEPIUS-a in Centra Evropa.

Program/akcija	Datum dogodka	Kraj dogodka
Socrates/Comenius (vse aktivnosti)	11. januar 2006 (ob 13.00)	CMEPIUS
Socrates/Grundtvig (vse aktivnosti)	16. januar 2006 (ob 13.00)	CMEPIUS
Socrates/Erasmus	1. februar 2006 (ob 10.00)	CMEPIUS

Podrobnejše informacije o posameznih delavnicah najdete na spletnih straneh CMEPIUS-a na naslovu: <http://www.cmepius.si/AKTUALNO>.

Delavnice so namenjene izključno prijaviteljem z že izdelano projektno idejo in identificiranimi ustreznimi partnerji, ki bi želeli pomoč in dodatna pojasnila pri izpolnjevanju prijavnice pred samo oddajo.

IV. DODATNE INFORMACIJE

Dodatne informacije, podrobnejši razpis, tehnične zahteve in prijavnici obrazci so dosegljivi na spletni strani CMEPIUS-a na naslovu <http://www.cmepius.si> (na podstranah posameznega programa oziroma aktivnosti). Za morebitna dodatna vprašanja in pojasnila smo vam na voljo tudi prek e-pošte socrates@cmepius.si in leonardo@cmepius.si.